

Ára 60 fillér

Templén

Ára 60 fillér

Megjelenik hetenkint
háromszor
kedden, csütörtökön
és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhiv.:
Sátoraljaujhely,
Főter 9. szám.

Kéziratokat nem adunk
vissza.

Telefon: 42. szám.

Politikai Hírlap

Sátoraljaujhely,
1919. november 4.

Felelős szerkesztő: DR. HALASI ANDOR Szerkesztő: KRÓ JÓZSEF
Főmunkatárs: NAGY ANDOR

Ötvenedik évf.
40. szám (5850.)

Politika.

Még mindig a régi parlamenti élet kísértetjárása rontja a lelkeket. Még mindig a pártalakulások és pártelkülönítések, jelszavak és pártklubok foglalkoztatják az ezerszer drága figyelmet.

Még mindig csak politizálunk és marakszunk a hatalomért, a helyett, hogy mindannyian összefognánk a nemzeti becsület s a nemzeti újjáépülés jegyében.

Alkotó programok helyett politikai hadjáratokat látunk — egymás ellen.

Hát hiszen pusztítani tudjuk egymást, de ez-e a feladatunk most? Valaha a pártklubok korrektségi kódexe jelölte ki az alkalmas embereket. A parlament volt a saktábla, ahol a politikusok külön játékot, ugynevezett *parlamenti* politikát játszottak, a helyett, hogy az ország politikáját intézték volna. Mozgásuk színtere nem az ország volt, hanem a tükörfényes, piros szőnyeges parlament. Ezen a cifra épületen túl nem szállott a gondolatuk, oda, ahol a kenyér és a ruha terem és gondok barázdálják a homlokot.

De most! Most, amikor Baross Gáborokra, tudósokra és szakemberekre volna szükségünk. Amikor az egész világ szemerajtunk csüng s az ellenségek, rosszakarók tengere vesz körül bennünket. Amikor, mint egy embernek egyet kell akarnunk s egyként kell cselekednünk, mert szerződést kell kötnünk az életünkre.

Még most sem látjuk, hogy mi a politika? Életet, egészséget, jólétet jelent a politika, ha az nem csupán *pártpolitika*, hanem: jó gazdaságpolitika, jó kulturpolitika, jó társadalompolitika, jó külpolitika. Vagyis hivatott szakemberek, lelkiismeretes, tudós államférfiak nemzeti építő politikája.

De ha a politika semmi egyéb, mint politizálás! Ha csak annyit jelent, hogy melyik csoport ragadja magához a hatalmat! Akkor a politika öl. Semmi egyéb nem hoz, mint marakodást, osztozkodást az ország testén, kinek jut több belőle? Miután szét akarnak szedni bennünket, most a megmaradt területen a megmaradt vagyionon magunk veszünk?

Lássuk be, hogy ezzel magunk tépjük szét önmagunkat.

Ez a fajta politizálás folyik most is. A régi betegségből nem gyógyultunk ki ma sem.

Igazán nemzeti és nem pártpolitikát akarunk látni. Olyan politikát, amely egy közös munkaprogramban képes egyesíteni az összes nemzeti erőket. Hol van ez a program?

Pártprogramok helyett a nemzet programját akarjuk hallani.

Gyilkosság a sárospataki tápintézetben.

Október 31-én este 6 óra 16 percek ismeretlen tettes agyonlőtte Maller Sándor tápintézeti felügyelő, főgimnáziumi tanárt. A gyilkosság részleteiről a következőket tudtuk meg:

A gyilkosság.

Maller tanár este 6 órakor érkezett a tápintézetbe. Nyugtát hozott özv. Jármy Lászlóné gondnoknőnek. A konyhában találta Jármyt. Átadta a nyugtát és egy pár percig még ott beszélgetett. Ekkor dördült el a lövés. A golyó keresztülhátolt mindkét ablaktáblán és a tanárt jobboldalon találta a hatodik és hetedik borda között. A lövés után még pár lépést tett s csak az ajtóban esett össze. A Jármyné vállára támaszkodva bement ennek lakószobájába, levette kabátját és lefeküdt. Pár perc múlva érkezett meg dr. Kun, aki az első segélyben részesítette. Ezután lakására vitték és itt fél nyolckor kiszemelték.

Az áldozat.

Maller Sándor a sárospataki főgimnáziumban tanította a számtant és fizikát. 37 éves nős ember, van egy 11 éves leánya és egy 2 éves kis fia. Elegáns megjelenésű, kifogástalan modoru embernek ismerték Sárospataken. Nem politizált soha. Tanártársai elsőrangú tanárnak mondják. A tápintézet felügyelője volt az egész háboru alatt és ezen állását közmegelegépesre töltötte be. Mint tanár — tanuló szerint — igazságos és enyhe. Igen jó, finom ember volt, — mondja egy pufók II. gimnázista.

A gyilkosság részletei.

Özv. Jármy Lászlóné, az eset korona tanuja, az eset részleteit a következőképp beszéli el:

Amikor Maller tanár ur lejött a konyhába, én az ablaknál álltam, köszönt és átadta a nyugtát a krumpliról, hogy írjam alá.

— De hol írjam alá, kérdeztem.
— Tessék itt a konyhaasztalou, — felelte.

Aláírtam. Elvette és átment a szomszéd teremembe. Egy perc múlva visszajött és így szólt:

— Nagyságos asszony, kérem.... Borzasztó dördülés szakította félbe. A tanár ur megfordult, tett vagy két lépést és az ajtóban esett.

Felemeltük és betámogattuk a szobámba. Kigombolta mellényét és felhuzta az ingét. Ekkor láttam meg a sebet. Csak egy pár csepp vér mutatta, hogy hol hatolt be a golyó.

Ekkor már ott voltak: dr. Kun és dr. Kondor orvosok és Gyulyás tanár.

Most Gyulyás veszi át a szót.

A kaszinóban ültünk, amikor berohan egy leány és kiabálja:

— Tessék jönni, meglőtték Maller tanár urat.

Dr. Kondor és én átszaladtunk. Szegény Maller a diványon találtuk.

— Ki lőtt meg?

Nem tudom — mondotta. Kérte, hogy küldjünk ki mindenkit. Azután így szólt:

— A tápintézeti dolgok rendben vannak, ugyszintén a számadások is. Hívasátok ide Radácsyt.

Radácsy nem jöhetett, de megüzente, hogy tudomása szerint a számadatok rendben vannak. Erre megnyugodott. Pár perc múlva hazavittük, otthon elvesztette eszméletét és fél 8 órakor meghalt.

Ekkorra már sokan állnak körülöttem. Tanárok, diákok és az áldozat más ismerősei félig megtöltik a tágas konyhát. Mindenki sajnálja Maller-t. Egy öreg asszony a serokban köténye szegletével törülgeti szeméit.

Ki a gyilkos?

A rendőrséget a bűntényről legelőször Illyes főiskolai alkönyvtárnok értesítette. Rögtön megindult a hajszla a gyilkos után. Fél 8 órára már a városból kivezető összes utakat szuronyos katonák tartották megszállva. Ugy látszott, hogy a nyomozás csakhamar eredményre vezet. A nagyobb diákokat osztályfőnökeik megkeresték és minden tanuló köteles volt alibiét igazolni. A detektívek minden részletet megvitattak, sok nyomot találtak, de a gyilkos kiletére vonatkozólag semmi adat nem merült fel?

Ki látta a gyilkost?

A nyomozás során kétségkívül a legérdekesebb vallomás egy mosogató leányé.

Julinak hívják. Egészséges, erős termet, igazi parasztleány. Fürtös fejével folyton bólongat. Kérdéseimre előadja a következőket:

— Julinak hívnak. Este a naccsága kiküldött vizet huzni. Ahogy a vizet huztuk a Bátorival, jött a szegény tanár ur. Rövid idő múlva nagy lövést hallok. Lüttek, mondom a Bátorinak.

— Dehogyan löttek — mondja ő — csak valami leesett a konyhába.

— De lüttek — mondom.

— Hát erigy be és nézd meg.

— Beszaladtam, hát mondják, hogy az ablakon keresztül meglötték a tanár urat. Mingyár eszembe jutott, hogy láttam egy hosszú szürke köpenyegbe öltözött embert járkálni az ablak atatt.

— Látta az arcát?

Sötét volt, már nem láttam. De ugy látszott, mintha egy diák lett volna.

Egyebet nem tud.

A nyomozás.

A helyszínen megjelent nyomozó bizottság megállapította, hogy a gyilkos az ablakban lesett áldozatára. Az ablakpárkányon talált töltényhüvely bizonyítja, hogy a gyilkosságot 7-65 öblü Frommer pisztollyal követték el. Az ugyancsak itt később felfedezett elmosódott kézlenyomat a gyilkos magasságára enged következtetni.

A nyomozás során elsősorban a gyilkosság indító okát keresték. Először diákbosszúra gondoltak s csak később kerestek más okokat. A gyilkosság oka valószínűleg bosszú. De mifajta? Maller nem volt szigorú tanár. Ez éven csak egy fiút buktatott meg és ez allbijét kétségtelenül beigazolta. Ki hát a gyilkos? A Juli valamása nem valószínű, mert a vele együtt vizet húzó Bátor nevű gimnázista a lövés után az utcaajtóhoz szaladt, de ott senkit sem látott.

A tettes áldozatára már lakása előtt várhatott. E lakás a tápintézzel majdnem szemben fekszik. Az utcán akarta végrehajtani véres szándékát. Valószínűleg egy arra járó ember lépései akadályozták

meg ebben. Az áldozatot nyomon követve átugrott a vaskerítésen és a két kivilágított ablak között huzódott meg. A konyha belsejét hatalmas villanyfény világítja meg. A célzás tehát könnyű volt, csak az alkalomra kellett várnia, hogy áldozata fedezetlenül álljon. Ez is megtörtént, mikor Maller a teremből visszajött. A borzalmas büntetés elkövetése után átugrott a kerítésen és az egymást keresztező három utca valamelyikében eltűnt.

A nyomozás úgy a sárospataki, mint a sátoraljai helyi rendőrségnél a legnagyobb buzgalommal folyik. Eddig mintegy 30 egyént igazoltattak és kettőt előzetes letartóztatásba helyeztek. A gyilkos azonban lapunk zártáig nem került meg. O.

A város villanyvilágítása.

A sötétség napjaiból. — Az üzemi megjavítása. — A fekete utcák. — Kivilágításaink. — A főmérnök nyilatkozata.

Ha az elmúlt napokban idegen utas vetődött Ujhelybe, bátran azt hihette, hogy a betyár nótákban megénekelte „rég jó időkbe” futott vissza itt az idők kereke. Utcákhozát kóborolhatott, anélkül, hogy egyetlen világos ablakot láthatott volna s ha végre egy sarki kávéház gyér fénye hívogatta közelebb, a régi utcséli esárdák emléke borzongott végig rajta. Gyertya az asztalon. Petrolumlámpa a falon. Csak a gyertya körül bólogató fejek busabbak, csendesebbek, a cigány muzsikája elhagyottabb, mint annakelőtt. Duhaj nóta nem veri vissza a vonók nyűt táncát.

Városi nyelven szólva, a városi villanygyár, anyaghiány miatt felmondta a szolgáltatást. Ha fel is derült egy órára nagy nehezen, vörös fénnel, a villanykörték napja, csakhamar ismét lehanyatlott ugyancsak vörös fénnel, mintha csak ideálját, a napot gunyolta volna rögtönzött labaréeladással.

Tudjuk, hogy ezek a zavarok nem hanyagság, hanem szerencsétlenül összejátszó körülmények következményei. Mialatt mi a világitást szidtuk, egyesek fáradságát dolgoztak a zavar enyhítésén.

Érdekelt meg tudnunk, mik voltak a zavar okai s milyen kilátásaink lehetnek a város jobb világitása tekintetében. Hízen a kényelmi szempontokon túl elsőrendű életsükséglet ma, gyertya és petrolum híján, a villanyvilágitás. S az esti és éjszakai közbiztonság állapotát egyenesen veszélyeztetni az utcák világitásának teljes szünetelése.

Megkérdeztük e kérdésekre vonatkozólag Geiger Ottmár főmérnököt, a városi közüzemek vezetőjét, aki kérdéseinkre a következőképpen nyilatkozott:

— Az utolsó napok villamos világitási zavarait egyrészt az okozta, hogy a megrendelt szénzállítványaink nem érkeztek be idejekorán, másrészt számítottunk a régi Máv. fűtőházban visszamaradt kb. 2 vagon szénre, melynek kiadására vonatkozó tárgyalásaink a cseh-szlovák államvasutak helybéli állomás főnökével nem vezettek eredményre. Többesziúri sürgetés után végre érkezett a közművek részére egy 20 tonnás vagon szén. Sárospatak állomásra. Ezt a vagon szénét sem a Máv., sem a cseh-szlovákok útján sem sikerült Satorhely állomásra betoladni, úgy hogy kénytelenek voltunk a szénnek tengelyen beszállításához a rendőrség közbenjárásával előfogatókat requiráltatni. A fuvarosok kivétel nélkül a legképtelenebb kifogásokra való hivat-

kozással megtagadták a fuvarozást, úgy, hogy a 17 kiértesített fuvaros közül a jelzett időre egyetlen egy sem jelent meg a kijelölt helyen. Végre szuronyos rendőrökkel sikerült néhány fuvarost előteremteni. Ezekben sem volt köszönet, mert alig raktak fel 3-4 m. mázsza szénét egy-egy fordulónál. Azonban kifogásokban és panaszokban kifoghatatlanok voltak.

— A szénbeszállítást végre úgy sikerült megoldani, hogy a saujhelyi Máv. osztálymérnökség pályakocsi meneteket bocsátott rendelkezésünkre, amiért is Dévai Lajos Máv. főfelügyelőnek, az osztálymérnökség vezetőjének nagy hálával tartozunk, mert módot nyújtott arra, hogy aránylag csekély költséggel sikerült a fuvarozást lebonyolítani.

— A villamos világitásban eddig beállott fél óras szüneteket, valamint a lámpák gyenge izzását egy második gőzkazán üzembehelyezésével sikerült kiküszöbölni.

— A közvilágitást a rendelkezésre álló rossz minőségű szénrel nincs módunkban bekapcsolni. Ugy, hogy amíg jobb minőségű szénhez nem jutunk, bármennyire kinos és veszedelmes is, az utcák világitását nem tudjuk ellátni.

— Szénügyben egy alkalmazottunk majdnem állandóan uton van és így is csak alig-alig tudjuk a szénellátás folytonosságát biztosítani.

— A salgótarjáni szénbányák teljesítő képessége robbantó anyagok hiányában állandóan csökken és ilyformán kilátásaink nem a legkedvezőbbek.

— A mozi üzemet is csak akkor fogjuk ismét felvenni, ha sikerül a szénellátást hosszabb időre biztosítani.

— Az előbbieken leírt óriási nehézségek mellett a fogyasztó közönség részéről is igen gyakran rosszindulattal találkozunk. A közönség nagy része, még olyanok is, akik köztudomás szerint dugszagdag polgárok, azzal utasítják el a pénzbeszedőt, hogy csak szovjet pénzzel hajlandók fizetni. Pedig csak egy kis megértés és jóakarattal kell ahhoz, hogy valaki belássa, hogy a közművek vezetősége, amely még kék pénz ellenében is csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudja a jelen viszonyok között üzemeit fentartani, nem foglalkozhatik valutaris üzettel és nem vállalhatja az ezekkel járó veszteségeket.

Mi az üzemi anyagokat kizárólag kék pénz vagy igen gyakran csak lebélyezett cseh pénz ellenében tudjuk beszerezni, szovjet pénzzel szoba sem állnak veitünk. Kérjük tehát a közönséget, hogy ne értsen félre szándékunkat s számlájának kék pénzzel való kiegyenlítése alól ne igyekezzék kibúvókat keresni. Hiszen az ő érdekében dolgozunk — rettetetes akadályokkal. Ne növeljék ők maguk is a nehézségeket.

Hirdetéseket

jutányos árban fel vesz
a Zemplén kiadóhivatala

Emlékezés gróf Tisza Istvánra.

— okt. 31.

Hull a lomb, pereg a levél nemzeti létünk vén fájáról. Az ősz, amely álmat hoz az erősekre és halált a gyöngékre, tavaly megállt fölötté: azóta nincs itt ki-kelet. Férgek ráják gyökereit, rablók hasogatják galyait, zord szelek tépik lombjait. Ma egy esztendeje erőszakkal törték le legerősebb ágát: gróf Tisza Istvánt.

Halálos ellenségei és bálványozói voltak és vannak. Az utóbbiak a sajtóban és a közvéleményben egyre szaporodnak. Régi barátai pedig már részletezik és köznapit tanulságokkal igyekeznek még jobban igazolni a Tisza politikáját.

Alljunk meg egy kissé! Ha nyugalmomban s nem vad viharok között élénk is az ő halála óta, még akkor is oly messze volnánk a pártatlan megítéléstől, mint egyik csillagkép a másiktól. A történelem ítélőszéke csak hosszú idők múltán alkot hat helyes véleményt. Azután meg hijjával vagyunk sok tárgyi adatnak is. Hát még az ő személyes tulajdonai, megfigyelései, tudása, tetteinek igazi indokai, amelyeket sirba vitt magával!

Az utolsó tíz évben láttuk őt, mint komoly államférfit és kötekedő párbajhóst, mint a nemzetiségi béke apostolát és a nemzetek közötti harc szószólóját, mint a nemzeti összesség hű katonáját és a társadalmi bajok tétlen nézőjét, mint kitűnő magyart és a rongyokra tépett dualizmus védőjét. A halála után feltárt titkok akták pedig a béke és megértés hívőnek tüntetik fel a harc emberét.

Mi hát a látszat és mi a valóság?

Mi volt mind ennek az oka? Bizony, senki nem tudna ezekről ma számot adni.

De ami volt, az elmult. Tisza eltűnt a magyar közélet szinpadáról, amelyen azóta sikertelenül és árnyékban folyik a vig- és a szomorú játék. Ma még jobban érezzük, mint életében, hogy talán az egyetlen államférfink volt, akiben tehetség, hazafiság és erély a nagy időkhez mért arányban egyesült. A keret nagyszabású volt. De hogy jól használta-e képességeit a pártatlan mérkőzések során, amelyeket ő és nemzete a világot megrázó áramlatok ellen folytattak, — olyan kérdés, amelyre végleges választ ma még nem adhatunk. Csak annyi áll tisztán előttünk, hogy jól akarta használni és a köznek szentelte életét...

Szomorúan, tépetten áll nemzeti létünk ősi fája. Sajgón érzi, hogy letörték az ágát, amely élt, erős volt, az övé volt. Van-e még annyi életerő a fában, hogy új lomb viruljon a hulló levelek, a tört ágak helyein? Ez most a kérdés, amely mindenél előbbre való. A válasz benne lüktet ebben a komor, szívós, izmot és agyat megfeszítő vágyban, amely ha ma nem, hát holnap, életerőnk diadalmas kitéréséhez vezet.

E máig forrongó, nagy probléma távlatán át nézve, az igazságnak véltünk eleget tenni, amikor dícsérő nekrológ helyett azt mondtuk el Tiszáról, amit ma elmondhatunk. De sirjától még sem bucsuzhatunk Shakspeare szavaival, hogy „temetni jöttem, nem dícsérni.” — Mert szomorú, egyszerű fejfájásra lángbetűkkel írhatjuk fel: Tisza István élt és meghalt a hazáért.

K. B.

— Áruk és anyagok elszállítása. Gedeon Aladár kerületi kormánybiztos rendeletben szabályozta a csereüzleteket és azok megkötését saját magának és helyettesének Gortvay Aladárnak tartotta fenn. A csereárúknak és anyagoknak a demarkációs vonalon túlra való kiviteléhez a kormánybiztos kiviteli engedélyen Nagy Pál altábornagy, továbbá Gedeon Aladár kerületi kormánybiztos vagy Gortvay Aladár kerületi kormánybiztos helyettes aláírásának kell szerepelnie.

Megindul a személyforgalom Ujhely és Patak között

Hosszu hetek és hónapok zaklatott vágya végre valóra válik néhány napon belül. Meg fog indulni a személyforgalom Sátoraljauhely és Patak között.

Az eddigi sok akadály, ellentét, a kölcsönös bizalmatlanság, úgy látszik, elsimult ebben a kérdésben. Kitűnt, hogy az Ujhelyig hosszabbított — összekötő — forgalom mindkét félnek, sőt a románoknak is érdeke. Ez tette lehetővé a tárgyalások eredményességét s a forgalom számára szükséges biztosítékok megszerzését.

A románok kezdésére maga a kassai cseh-szlovák vasutigazgatóság szólította fel tárgyalásra a miskolci üzletvezetőséget. Ez a tárgyalás szombaton, november 1-én, Kassán, kölcsönös megegyezéssel végződött.

A magyar bizottság élén Friedrich Vilmos miskolci osztályvezető állott. Tagjai voltak: a forgalmi osztály részéről Schneider Károly felügyelő, a kocsintézés részéről Tóth Alajos főellenőr s a három határállomás képviselőiben Onczay Ödön (Sátoraljauhely), Ungváry Miklós (Salgótarján) és Mayer Lajos (Bánréve.) Ugyanis minde három határállomás megkapja az összekötő forgalmat.

A bizottság már utjában a legudvariasabb fogadtatásra talált. Hidasnémetire külön vonat ment elébük s Kassán a legteljesebb kényelemmel látták el őket.

A kassai vasutigazgatóság elfogadta a magyar bizottság álláspontját, amely szerint Sátoraljauhely semleges, illetve magyar terület lévén, az ujhelyi állomáson a szolgálatot a személyforgalom, azaz a teljes forgalom megindulásakor magyar személyzetnek kell ellátnia. Emellett cseh tolmács fog működni, aki a eseh vonatokat indítja. Ez volna a kölcsönös biztosítéka a forgalom zavartalan menetének.

Erről a megállapodásról a tárgyaló felek jegyzőkönyvet vettek fel, amelynek eredetijét a csehek futár útján a pozsonyi központi vezetőséghez küldték, hogy jóváhagyását a legsürgősebb uton kikérjék. Az elintézés a hét végére várható s nyomban utána megindulhat a rendes forgalom.

Jelenleg magyar és cseh szolgálattevők közösen bonyolítják le a forgalmat az ujhelyi pályaudvaron. Felfelé a csehek, lefelé a magyarok indítanak. Persze lefelé egyelőre csak teherközlekedésről lehet szó, legfeljebb mezei kocsik és beszállításáról. A mozdonyokat még minden esetben a csehektől kell kérnünk. A közös szolgálat vonatkozik a készülékek berendezésére, kocsik kezelésére is, hasonlóképpen a rak-tári szolgálatra.

A kassai megegyezés jóváhagyása után változik meg ez a helyzet úgy, a hogy fentebb megírtuk.

hadifoglyok olasz fogságból. A napokban jött baza Thuránszky László alispán fia, dr. ifj. Thuránszky László huszárfőhadnagy, továbbá Vágó Gyula tart. tűzérőhadnagy, szolgabíró és Steinhöfer Sándor tűzérőhadnagy. Amilyen meleg szeretettel és örömmel vesszük a hirt olasz hadifoglyaink hazatéréséről, annyira fáj, hogy az Oroszországban évek óta nehéz rabságban selylő magyarok, akik között nagyon sok ujhelyi ember is szenved, ma sem tudnak még hazajutni. Miskolcra a napokban a legkomolyabb akcióba kezdtek a hatóságok, hogy ezek a szerencsétlen emberek végre hazakerüljenek. Sátoraljauhelyben minden csendes.

— Házasság. Lasztóczy Sebeők Antal dr. és neje leányával, Sebeők Szidikiével október hó 28-án tartotta esküvőjét Budapesten André Pontbriant de Brieux gróf.

— Gyászünnepe a hősök sírjánál. A világháború hősi vértanuinak sírjánál vasárnap délután 3 órakor a helybeli karhatalom kegyeletos gyászünnepelet rendezett. A hatóságok megjelent képviselőin kívül, a nagyszámú összejövő közönség imponáló külsőt adott az ünnepségnek. A karhatalom Fellner százados vezetése alatt vonult fel. Sztupák őrnagy karhatalmi parancsnok és Farkas Andor polgármester beszédében emlékeztek meg azokról az áldozatokról, amelyeket az elhunyt hősök a magyarság szöbb, jobb, boldogabb virágzásáért hoztak.

— Luy János bankkönyvelő meggyilkolásának ügyében a kihallgatások megkezdődtek. A cseh-szlovák hadosztálybíró részéről kiküldött katonai ügyész felkéri a közönséget, hogy aki e szomorú esetről valami fontosat tud, jelentkezék a cseh-szlovák állomásparancsnokságnál. (Vármegyeház I. emelet.)

— Felhívás. Jónás államrendőrségi főtanácsos a külföldiek ittartozkodása és bejelentése tárgyában a következő felhívást adta ki: Az 1903 évi V. t. cz. 2.§-a valamint a végrehajtása tárgyában kiadott 90.000/915 B. M. sz. rendelet és ujabban a 5112/919 B. M. sz. rendelet alapján felhívom a város lakosságát s az összes szállásadókat, hogy a náluk megszállalevő külföldieket a megfelelő bejelentő lapon az államrendőrkapitányság bejelentési osztályánál (Törvényszéki palota II. e. 67 sz.) november hó 1-től 10-ig annál is inkább jelentsék be mivel ellen esetben a szállásadó ellen a törvény teljes szigorát fogom alkalmazni. Egyben fent idézett törvény 3.§-a alapján felhívom a város területén lakó összes külföldieket, hogy tartozkodási engedélyük elnyerhetése céljából ugyanezen idő alatt s helyen jelentkezsenek s hozzák magukkal személyazonosságukat állampolgárságukat s megélhetőségüket igazoló iratokat. Végül figyelmeztetem a szállásadókat, hogy jövőben a náluk megszálló külföldieket, megérkezésüktől számított 24 óra alatt kötelesek bejelenteni, melynek elmulasztása kihágást képez.

— Betörés. Szombat este 7 óra után betörők jártak Szentgyörgyi Zoltán Szemere-utcai lakásán. Szentgyörgyiék délután a temetőbe mentek a szakácsnővel együtt. Mikor onnan visszatértek a lakást nyitva találták. Két ablak szintén nyitva volt. A ruhaszekrények feltörve, a ruhák a földön szanaszét hevertek. Eltűnt egy aranyóra, nagyobb mennyiségű ezüst evőeszköz és fehérnemű. A teljes kárt még nem tudják megállapítani. A nyomozást azonnal elkezdtek. A rendőrség letartóztatta a Szentgyörgyiék volt szakácsnőjének szeretőjét, akinél a letartóztatáskor 18 alkalmasot találtak.

A detektívek és rendőrlegények nyomora.

Harmadik hónapja nem kapnak fizetést. — A rendőrök megtagadták a szolgálatot.

Tudjuk, hogy a város összes alkalmazottai két hónapon keresztül vártak a fizetésükre. Most végre, két küzdelemmel teljes hónap után hozzájutottak ahhoz a babonás értékű „kék” pénzhez, ami nélkül — hiába türes-tagadás — itt a végvidéken mozogni alig lehet.

Spitz Izsó a város egyik alszámvevője egy detektív kíséretében tizenhét napot vesztegelt Budapesten, amíg kék pénzre tudta váltani a város felküldött 160,000 koronáját. A detektív közben háromszor megjárta a nehéz utat. Hoztak: 110,000 korona ára apró bankót és 5 drb. 10,000 koronást.

Ebből a városi tisztviselők, egész a szolgálók és utcaseprőkig megkapták visszamenőleg két havi fizetésüket s egy havi fizetésüket előre. Csapán a detektívek és a rendőrlegények nem kaptak semmit. Tovább kell élniök — hitelle.

Tudjuk, mit jelent ez. A legnagyobb nyomort és szégyent, ha becsületesek és tisztakezűek akarnak maradni, — vagy a legnagyobb korrupciót, mindnyájunk nyugalmának s a polgári szabadságnak a terhére.

Ezek az emberek most emberfeletti munkát végeznek. Az utcák sötétek. Naponta 5—6 rablás, betörés történik. Az ő munkájukon mulik, hogy alhatunk-e nyugodtan. A detektívcsoport most két éjszakan keresztül reggel 5 óráig teljesített szolgálatot, s mikor másodikán a fizetésükért mentek, azzal intézték el az ügyüket, hogy csak 10,000 koronások maradtak s ezt senki sem akarja felváltani.

Az elkeseredés annyira vitte ezeket a különben lelkiismeretesen dolgozó embereket, hogy vasárnap délelőtt 10 órakor a rendőrlegények nem voltak hajlandók posztra menni s bármilyen szolgálatot teljesíteni.

Az inspekción-pénzeiket három hónap óta nem fizetik. Teljesen tisztában vagyunk azzal,

hogy magának a városnak is nagy küzdelmébe kerül a kékpénz beszerzése. De azt semmiképpen sem tudjuk megérteni, hogy miért fizették ki a többi alkalmazottnak a harmadik havi fizetését előre addig, amíg a detektívek és rendőrök meg nem kapták legalább két, illetve három havi illetményeiket visszamenőleg. Ez nem igazság.

Most folyik a rendőrség államosítása. Mi ettől nagyobb rendet és biztonságot várunk. De hogy várhatjuk ezt, amikor a rend fenntartásának közvetlen közegeit — egész fölőselesen — a mindennapi megélhetés zavaival nyugtalanítják?

Hírek

— Dr. Bánóczy Kálmán miniszteri tanácsos a gyermekvédelem vezetője. Mindnyájunknak kellemes és öröndetes hírt kaptunk jeles földink: dr. Bánóczy Kálmán gyönyörű karrierjéről. A gyermekvédelmi ügyek átvételével a belügyminiszteriumból, mint az állami gyermekvédelmi főosztály vezetője, miniszteri tanácsosi ranggal az egészségügyi miniszteriumba helyeztetett át. A kormány választása rendkívül szerencsés, mert dr. Bánóczy Kálmánban megvannak azok a tulajdonságok, amelyek őt új pozíciója betöltésére kiválóan alkalmassá teszik.

— Kinevezés. Dr. Kerekes Pál a nagymihályi közkórház volt főorvosa, miniszteri tanácsosi ranggal, a betegápolási ügyek élére az egészségügyi miniszteriumba helyeztetett át.

— Népgyűlések engedélyezése. Gedeon Aladár kerületi kormánybiztos rendeletet adott ki, hogy bármilyen népgyűlés vagy értekezlet megtartásához kormánybiztosi engedélyre van szükség. Az engedély nélkül rendezett gyűléseket vagy értekezleteket a közigazgatási hatóságok tartoznak feloszlaltatni és a vezetőség ellen soron kívül eljárni. A gyűlések engedélyezése iránti kérvényeket a kerületi kormánybiztoshoz Miskolcra kell benyújtani.

— Hazatérő olasz hadifoglyok. Tömegesen érkeznek haza hetek óta a magyar

Szamarat jó igavonót megvételre keresek. Cim a kiadóban.

EMKE KÁVÉHÁZ

Legkellemesebb vacsorázó hely. Hideg és meleg buffet. Tisztán kezelt fajborok. Valódi fekete és fehérekávé. Különálló mulató helyiségek. Pontos :: és figyelmes kiszolgálás. ::

Esténként **BUDAY GYULA** elsőrangú zenekarával hangversenyez.

Szives pártfogást kér az
„Emke“ kávéház
tulajdonosa.

„ZEMPLÉN“

KÖNYVNYOMDA ÉS LAPKIADÓVÁLLALAT

Levélpapírok,
falragaszok,
körlevelek,
mérlegek,
meghívók,
számlák

és minden egyéb nyomdai munkák gyorsan és a mai kor igényeinek megfelelő kivitelben készülnek.

Finom minőségű irógéppapír nagyban raktáron.

SÁTORALJAUJHELY, SZÉCHENYI-TÉR 9. SZÁM.

Telefon: 42.

Telefon: 42.